

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SANDOR

Rendezték a magyarországi és romániai magánadósságokat

Budapestről jelentik: A magyar nemzeti gyűlés szanálási bizottsága ülést tartott, melyen Bud János pénzügyminiszter részt vett.

Temesváry Imre előadó ismertette Magyarország és Románia között a letételek szabad rendezéséről és a régi osztrák, vagy magyar koronára —szülő tartozások rendezésére vonatkozó egyezményt, továbbá biztosító magánvállalatokra vonatkozó pénzügyi szabályozásról és az ezen magánvállalatokkal szemben követendő kölcsönös eljárásról szóló egyezményt.

Az első javaslat legfontosabb része az, hogy az

1918. október 31-e előtt létrejött tartozásokra nézve minden két korona után egy lei fizetendő. Az 1918. október 31-e után, de 1919. március 20-a előtt létrejött tartozás négy magyar koronájáért egy lei fizetendő, az 1919. március 20-a után keletkezett tartozások fizetése pedig az adóssá irányadó általános magánjogi szabályok szerint történik.

Az értékpapírokon alapuló tartozás minthogy annak az államnak a pénzügyében fizetendő, amelynek területén a kibocsátó székhelye van. Jelzálogos kölcsön ugyan-

csak ezen szabályok szerint leiben fizetendő, még pedig két koronánként egy lei fizetendő a román adós által. Egyezkedésre egy évi határidőt állapít meg az egyezmény. A kölcsön visszafizetését illetően megengedi, hogy az 25 százalékból a hitelező intézet által kibocsátott román tulajdonban levő jelzáloglevelekkel, községi kötvényekkel és egyéb hasonló címletekkel legyen fizethető. A többi 75 százalékra nézve szabad egyezség indulhat meg.

A második egyezmény a biztosító magánvállalatokra vonatkozó pénzügyi szabályokat tartalmazza. Főbb része az, hogy minden koronára biztosított életbiztosításnál 2 korona egy leinek véve, fizetendő a biztosítottaknak. Egy magyar koronába átszámítva, 14 milliárdot tesz ki és így ez egyezmény következtében

a biztosító magánvállalatok 35 millió leivel összes tartozásaikat kiegyenlíthik.

Az ülésen felszólalt Wolff Károly. Szükségesnek tartja, hogy az állami kötvények és záloglevelek sorsát is rendezzék.

Bud János pénzügyminiszter a felszólalásokra azt válaszolta, hogy állandóan felszinen tartja a valorizáció kérdésének megoldását.

Újabb merényletre készültek Egyiptomban

Kairói jelentések szerint még szó sem lehet arról, hogy az egyiptomi rendőrségnek sikerült volna Lee Stack merényletét megelőlni. Itt tulajdonképpen nem egy elzárított esetről van szó, hanem széleskörű összeesküvésről, amely különféle angol funkcionáriusok ellen irányul.

A kairói rendőrségnek, a legutóbbi jelentések szerint, sikerült egy újabb összeesküvés nyomára jutni. A terv szerint Lord Allenby kocsijába bombát akartak dobni és abban az esetben, ha ez a bomba nem robbant volna fel, Allenby lordot revolver-övésekkel terítették volna le. Lord Allenby testőrségét a terv nyilvánosságra juttatása után megduplázták. Ezenkívül az angol hatóságok rendeletet adtak ki, mely szerint funkcionáriusait feltétlenül tartoznak állandóan fegyvert viselni.

A szenátus újból foglalkozik az utlevél-panamával

Bukarestből jelentik: a szenátusban Nac Mironescu saját szerepét tisztázza az utlevélpanama ügyében. Ő olyan embernek szerzett amerikai utlevélet, akinek feltétlenül ki kellett utaznia Amerikába. Az utlevélügyet — mondja Mironescu — két részre kell osztani, azokra, akik egyenesen vállalatot alapítottak az utlevél megszerzésére és azokra, akik egy-egy izolált esetben intervenáltak utlevélért. Az első kategóriába tartozik minden büntetést megérdemelő, mert bünt követett el, a második kategóriába tartozókat azonban csupán egy-egy intervenció miatt nem lehet felelősségre vonni. Ezt bármelyik képviselő is megteheti. És nem hiszi, hogy vol-

na olyan ember, aki legalább egyszer nem tett volna valakinek szívésséget. Ha az intervenció jóhiszemű volt, nem lehet elítélni.

Ezután azt vitatja Mironescu, hogy Jonescu Lupu képviselőnek nincs olyan erkölcsi fölénye, hogy másokat kritizálhasson. Lupescu a háború alatt külföldre menekült, hogy a büntetéstől megszabaduljon. Lupescu gazdasági iskolát hallgatott Franciaországban, mint gazdasz 50 hold földet kapott és azt rögtön el is adta a parasztnak 1 millió 600 ezer leiert.

Baciu lelkes (nacionalista) vizsgálót kér ebben az ügyben.

A kamara ülésén Dinu Bratianu vá-

laszol Joanitescunak a papírgyárak ellen intézett támadásaira és megállapítja, hogy a gyárak vesztéssel adják a papírt a lapoknak. Kijelenti, hogy ezt az állítást a kamara jövő csütörtöki ülésén okmányokkal fogja igazolni.

Az éjjeli ülésen a románestii választás ügyében megindított vitát folytatták. Az ellenzék szónokai ismertették az elkövetett törvénytelenéseket és miután Vajda-Voevod Sándor kilógasolta, hogy a belügyminiszter nincs jelen az ülésen és kérte annak sürgős megidézését, szavazás alá boesájtották a kérdést, azonban a szavazás eredménytelen maradt. Ezután a boksamunteani mandátum igazolásának vitáját kezdték meg, amelyet a jövő héten folytatni fognak.

Sándor József képviselői beszámolója Sepsiszentgyörgyön

Kolozsvárról jelentik: Sándor József a romániai Magyar Párt parlamenti képviselője ma, szombaton délelőtt tartja meg beszámolóját választói előtt Sepsiszentgyörgyön.

Sándor József beszámolója nagy szenzációja lesz a kisebbségi politikai életnek. Tudvalevőleg a sepsiszentgyörgyi képviselő az egyetlen erdélyi magyar politikus, aki a bukaresti parlamentben a legelementárisabb viharok közepette is debattálni mer a magyarság ügyéért, ugyanakkor, amikor a Magyar Párt többi korifeusai a kényelmes hallgatás, vagy fokozott loyaltás álláspontjára helyezkednek. Sándor József mint hírlík, beszámolójában igen érdekes képét fogja vázolni szenvedelmes parlamenti küzdelmeinek.

Sándor képviselő egyébként nem Kolozsvárról, hanem Bukarestből érkezik Sepsiszentgyörgyre, mert Bukarestben Mailáth püspökkel együtt a napokban megkezdte Anghelescu miniszterrel való tárgyalásait a partikularis iskolák ügyében.

Sepsiszentgyörgy lakossága óriási érdeklődéssel néz Sándor mai beszámolója elé.

Bethlen és Csáky miniszterek önként jelentkeztek vallomásra a bomba-pörben

Budapestről jelentik: A bombapörben a bíróság elutasította a védőknek a bizonyítás kiegészítésére tett összes indítványait Csáky honvédelmi miniszter önként jelentkezett vallomásra és kijelentette, hogy a nemzetvédelmi osztálynak a katonasághoz nincs semmi köze. Gróf Bethlen miniszterelnök is önként jelentkezett kihallgatásra. Márfy ugyanis úgy vallott, hogy a miniszterelnököt ismeri, fiatal tenniszezett, autóján járt. Ezzel szemben Bethlen miniszterelnök úgy vallott, hogy Márfy sohasem látta, fiatal sohasem járt. Amikor a miniszterelnök eltávozott a tereméből, Márfy a következőket kiáltotta utána:

— Mindent letagad a miniszterelnök úr!

Elnök: Ezért nyolc napi szigorított magánfogságra ítélem.

Márffy tovább zajong, mire kivezetik a tereméből, de még a folyosón is kiabál:

— Itt nem az igazságot akarják.

Az elnök Márffy utabb négy heti szigorított fogsággal sújtja, mire Ulain, Márffy védője közbeszól:

— Erősök az, ami itt folyik!

Az elnök félmillió korona pénzbüntetésre ítélte Ulaint.

Délben az elnök a bizonyítási eljárást befejeztnek nyilvánította.

Jugoszláviában kiegészítik a választói névjegyzéket

A jugoszláviai magyar párt életében úgylátszik, jelentős fordulat fog rövidesen beállni. Ez a fordulat éppen nem mondható előnyösnek abból a tekintetből, ami a magyarság önálló kisebbségi politikáját illeti. Valószínűnek kell tartanunk, hogy a fordulat, mely a magyar pártnak a bunyevácokkal, a szerb demokratákkal való együttműködéséről szól, azért következik be, mert egymagában a magyarság Jugoszláviában is tehetetlen a hatalmas önkényeskedéssel szemben.

Az együttműködésre vonatkozólag érdekes információkat adott Pleszkovics Lukács volt kormánybiztos, főispán:

— Én magam nem vagyok tagja ugyan a magyar pártnak — mondotta Pleszkovics — és nem veszek részt annak ügyintézésében. Most azonban a választások előtt a magyar párt vezetői jöttek hozzám azzal a kéréssel, hogy a választásokon lehetőleg támogassam a magyar pártot a mögöttem álló tömegekkel. Én erre hajlandó vagyok, de természetesen meg vannak a magam feltételei. E feltételek a következők:

— Csak abban az esetben vállalom felelősséget, ha valamennyi ellenzéki párt közös listát állít. Ez egyben a feltételem is és ennek érdekében közvetítem a tárgyalásokat a pártok között, hogy közös választási listát állítsanak fel, amelyen a demokraták, a bunyevácok, a magyarok és Radicskák is résztvegyenek. Meggyőződésem szerint ugyanis így lehet csak megfelelő eredményre kihatás és csak így valószínűsíthető meg az a békés együttműködés a nem sovinszta magyarok és szlávok között. Egyébként ez politikám sarkalatos programpontja.

— Egyelőre még nem beszélhetek arról sem, hogy milyen párt programjával lépek fel. Nemcsak a magyar párt, hanem más pártok is felajánlották, hogy jelölnek engem és ha a közös ellenzéki listát sikerül létrehoznom, úgy később fogok csak dönteni, hogy melyik párt programjával lépek fel. Annyi bizonyos, hogy a magyarság ellen semmiesetre se fogok állást foglalni, bár sokban nem értek egyet a magyar párt politikájával. Most sem látom a magyar párt legtöbb vezetőjében azt az agilitást, amelyre a választások előtt szükség lenne. A választói névjegyzékből kimaradt választók összeírása is itt folyik nálam és nagy számban jelentkeznek úgy magyarok, mint bunyevácok, akiknek a névjegyzékbe való felvételét én intéztem el.

Száz százalékos áremelkedés egy hét alatt a piacon

Egy heti áremelkedést figyeztünk meg a hetipiacon. És ez az áremelkedés az élelmicikkeknek olyan nagyfokú és rohamos emelkedését mutatja alig hét napon belül, hogy komolyan gondolkozóba eshetünk: mi lesz, ha ezt a tempót a piacon tovább is megtartják? Mert, hogy a kofák önkéntesen, nagy lendítő tehetséggel okozák az árfelejtést, ahhoz szó sem fér, legfeljebb azt kérdezhetnők a városi tanácstól, hogy az 6 bódéban miért nem igyekeznek alányomni az árakat amennyire lehetséges.

Az ünnep közeledte minden időben igen termékenyen hatott a kofák képzelőtehetségére. Még ha csak a majorság fölött mondanák ki a drágaság ukázait, hagyján volna, de a legelemből élelmicikkek, a krumplinak, hagymának gyémánttá deklarálását nem volna szabad a városi tanács azon tagjának, akinek a közéletmezés kérdésével kellene foglalkoznia, szó nélkül hagynia. Ha a hatósági bódén olcsóbb árak lennének és ügyelnének, hogy tőlük ne a kofák vásárolhassák össze, lehetne valamit segíteni a piaci zsarnokság ellen.

Mert nem jelentéktelen az, hogy a burgonya egy hét alatt 3.50 lejről 5 lejre emelkedett. Hol, melyik iparágánál emelkedtek ebben az arányban a munkás, vagy a tisztviselői fizetések?

Vegyük sorjába a fontosabb élelmicikket: a száraz bab kilója tíz lejről 12-13-ra, zöldség, amiből egy főzethez legalább tíz csomó kell, csomónként 300 százalékkal, vagyis 1 lejről 3 lejre emelkedett. Vigasztaló, hogy a csomók kisebbedtek úgy, hogy három-négy szál kisujnyi vastagságú sárgarépa, vagy petre-

zselyem alkot egy „csomót” és egy nagyobb család ebédjéhez seprével kell és szeseperni a „csomókat”, hogy tényleg egy csomó zöldség kerüljön ki belőle.

A tejet eddig 4 lejért árulták a piacon. A múlt pénteken még annyi volt, tegnapi nyolc lejre emelték az árat, de nem val színű, hogy kevesebb víz lenne benne, mint azelőtt. A tejjől 24-ről 40-re, hulla alma 6 lejről 8-10-re, karalábé 1 lejről lejre emelkedett. A hagyma se maradt s 5 lejről 8-ra, míg a foghagyma kilóján ára 50 lejre ugrott.

A baromfipiac kofáinál jobban sem érti az árak versenytartását. A kisé hizott kacsa ára 140 lejről 240 lejre emelkedett, a libaárak pedig 100-ról 140, 150-re, átlagos ár párja 250. Tömött liba még 350 lejért lehetett venni egy hét elől, ma 400-450 lejen alól szóba se állanak a büszke tulajdonosok.

Rántani való csirke tíz lejt emelkedett, 35-ről 45-re. Közeledik az ünnep, mutatja a tojás is, amelyet 6.50-ről 7 lejre szabtak az árusok egy szemhunyorítás nélkül.

Vajjon meg tudná mondani valamilyen európai közgazdasági író, hogy okozza a drágaságot. Lehet. De nekünk úgy tetszik, hogy valamelyik kofa emeli az árakat reggel, mielőtt a vásár kialakulna.

Mert például a hizott sertésnél is és mutatkozott. A kevésbé hizott malac kilóját 35 lejben, a zsirra hizottat 40 lejben árusították a disznóvásárbán, amint tudvalevően a város másik végén vargáknak nem befolyásolhatták a nagyipari szaktekintélyei. A sertésárakban még után is és várható.

A keppes nőt letartóztatták...

A „keppes nőt” is letartóztatták. Így ismert mindenki a színháznál, ahova szerződni akart, ahol mindennap megfordult. A keppes nőt különben Győri Gabriellának hívják, kardalosnőnek szerződött Gróf Laci, nem most, hanem akkor, amikor szatmári direktor lett. A művésznő akkor nem jelentkezett, hanem az idei szezon elején rukkolt csak be, amikor senki sem hívta. Gróf Laci ezerszer megmondta a keppes művésznőnek, hogy nem szerződetheti, mert nincs engedélye a színház művészeti minisztériumtól, már pedig idegen állampolgár autorizáció nélkül nem szerepelhet.

Győri Gabriella művészi ambícióját azonban nem lehet olyan könnyen lehűteni. Befolyásos urak protekciójával tört rá a szegény direktorra, aki azonban hajthatatlan maradt. A szorleplezett ünnepségek előtt elűnt Győri Gabriella, visszatért Budapestre. Tegnap pedig már az ügyészségi fogház lakója volt.

Ugyanis a budapesti román konzulátusnál nem adtak Győri Gabriellának vízumot, mert mint azt

nősző nem tudta felmutatni a minisztériumtól szükséges játszási engedélyt. A hölgy viszont minden áron vissza akart jönni Nagyváradra és a nővérének utlevélét vizumoztatta meg, aki színésznő, hanem „háztartásbéli”.

A szigorú felfedezték a csalást és letartóztatták Győri Gabriellát. Az ügyészségi fogházba került Gróf Lucit „saját erkölcsi érdekében” mint ahogy ő írta levelében. A színházgátozólentette, hogy a művésznő társulatának nem engedélye nincs, ügyeirel nem tud. Győri Gabriella kérte a direktort, igazolja, hogy „nem vergásból, udvarlásból jött vissza, hanem a háziért.” A direktor ezt nem tudhatja, de ha is, a btk. szigorú paragrafusai közül a 400. sz. alapján olvasták a keppes művésznőre, amelyik a közoktatásról értekezik...

Egy érdekes lakóval több van a fogházban, ahol nincs romantika, szőpad és bizonyos kepp úgy hat a rideg folyosókra, mint egy Lőrinc-korabeli fehér parókás lovag sétálna végig a korzón...

APOLLÓ MOZGÓ

Ma, szombaton közkívánatra

Öfelsége I. Ferdinánd király szobrának leleplezési ünnepélye

Ezt követi: A szezon legjobb ily zsánerű amerikai vígjátéka

Egy üzlet, két főnök, három feleség

Pottasch és Perlmutter vígjáték az amerikai üzleti életből.

Legfinomabb
VERESBOROK Go'diéder József
eladását megkezdtem. Regina Maria-tér.

Legmodernebb férfi ruhák „FOR GENTLEMEN”
uri-divatszalonban készülnek. Rimanócy-szálló épület

Zauberer & Comp.
Str. Gen. Mosoiu (Mezey Mihály-utca) 7.
Férfi- és női szövetek és szabókékek a legelőbb árban.

Régi margittai választás mint precedens a magyar parlamentben

A magyar képviselőházban tegnap Huszár Elemér rétsági mandátumának hatálytalanság ügyében rendkívül érdekes precedenst elevenítettek fel a parlament legfőbb tagjai.

1901-ben a margittai kerületben Orley Kálmánt választották meg Szatmárral szemben. Szatmári választói mandátumában valahogy kezükügyébe került egy szeszakított levél, amiben Orley az önkormányzat bihari főispántól a már választási előleget kapott 8000 forinthez még hétezer forintot kért. Az ügyet a Szatmári-párti választmány a Curia elé terjesztve, kérték Orley mandátumának megsemmisítését. Orley azonban neszét vette, hogy a Curia nem fogja megfosztani, de az ügy választójogától is, ha ítéletre kerül. Ezért pár órával a Curia döntése előtt lemondott mandátumáról. A lemondás elvetkezése után a Curia azt a határozatot hozta, hogy „miután Orley Kálmán lemondott mandátumáról, a képviselő Szatmári-pártiak elutasították a költségében elmarasztaltatnak.” Huszonhárom évvel ezelőtti precedenst, most Huszár Elemér képviselői mandátumának hatálytalanságára fognak precedenciát levonni a magyar parlamentben.

Figyelték a Carol Lassen cégnek a két igazgatójának vagyonát

Legírta a „Nagyvárad”, hogy az Angol-Osztrák Bank nagyváradai fiókja büntetőeljárás alá került a két igazgatója: Helmann és Kopper. A két igazgató ellen hitelezési eljárás miatt. Tegnap azután érdekes fordulatot vett az ügyben.

A vizsgálóbíró elrendelte a bűnügyi zárhatározat a Carol Lassen-cég két igazgatójának vagyonát ellen.

Berlini Carol Lassen szállító-cég nagyváradai fiókja az Angol-Osztrák Bank-nyilvántartás alá nyitott és 260 ezer lelei értékű már a banknak, amikor a szállító-céget kért önmaga ellen. A fizetésképtelenség bejelentése előtt a szállító-cég elutasította a fiókot, hogy tartozzon az Angol-Osztrák Bankkal szemben. Ezt a fiók igazgatósága nem ismerte.

Az Angol-Osztrák Bank feljelentése után Helmann és Kopper igazgatók felvették fizetésüket — havi 15 ezer — tizenhárom hónapra. Azonkívül elvették a Carol Lassen-cég bűntörvényes.

A bűnügyi zárhatározat tegnap délelőtt felfüggesztette a vizsgálóbíró rendeletére a bűnügyi komisszár speciál az Angol-Osztrák Bank képviselőjének dr. Kovács ügyvédjelölt jelenlétében. Zár alá írt a Carol Lassen-cég irodájának bejegyzését, üzleti könyveit, Helmann és Kopper igazgatók bűntörvényes és magánvagyonát is. Azonkívül elkobozták Helmann vagyonát is.

A világcég nagyváradai fiókjának ügye a kereskedővilágban élénk szenzációt kel-

Előnyös helyzet a nagyváradai pénzpiacon

Ötszáz milliót fizetett a CFR. Erdélyben

Az egész ország gazdasági életére ugyancsak szomorú perspektívát mutattak az utóbbi hónapok. A kereskedelem, a gyáripár, de maga a társadalom is súlyosan érezte azt a pangást, amit az általános pénztelenség teremtett. A kereskedők és iparosok nagyrésze már a pénztelenség legvégső határán állanak, nincs munka és pénz nem tudnak anyagbeszerzésre kölcsön kapni. Most néhány kisebb-nagyobb fizetésképtelenség után derült ki, hogy van pénz, privát pénz, ezt azonban nem a bankokhoz, hanem magas kamatra magánosoknak adták ki. Néhány hónapig meg is kapták a magas kamatot. A végső eredmény azonban az volt, hogy pénzüik rendszerint elveszett, ami látható volt, mert az ígért magas kamatot csak ideig-óráig fizethették. Kevesen tudták ellenállani annak a csábító ajánlatnak, hogy 100 ezer lei után havi 5—6, sőt 7. ezer lei kamatot kapjanak és egy év alatt tőkájuk megkétszereződjék, figyelmen kívül hagyva, hogy ez az egészségtelen állapot, akárcsak Magyarországon, krachot von maga után.

Munkatársunk felkereste a nagyváradai közgazdasági élet egyik igen jelentős tényezőjét, aki a hirtelen megváltozott pénzügyi helyzetről a következő örvendős felvilágosítást adta:

— A pénzügyi helyzet a nagyváradai piacon az utolsó három hét alatt előnyösen megváltozott, ami első sorban abban nyilvánul meg, hogy a betétek utáni kamatot leszállították. Az elsőrangú pénztételek az átmenő betétek után pedig 16—18 százalékos adnak, viszont a kihelyezési kamatláb is lényegesen mérséklődött.

— Ez annak a következménye, hogy a magántőke, amely közvetlenül adott kölcsönt a kereskedőknek, vállalkozóknak és iparosoknak, most a sok fizetésképtelenségtől megijedt és újra a bankokat kereste fel úgy, hogy a helybeli bankok igazgatói azzal vannak elfoglalva, hogy a betevőkkel a kamatok lehetőségét magyarázzák.

— A viszonyok konszolidációját sokban kell betudni a C. F. R.-nek, amely váratlanul rengeteg számláját kifizette. Ötszázmillió leire becsülik a C. F. R. által Erdély területén kifizetett összegeket, amelyből, bár a tekintélyes rész Temesvárra ment, lényeges összeget kapott Nagyvárad is vagonjavításért stb. Az utolsó három hét alatt érkezett ez a körülbelül 500 millió lei Erdélybe és ennek hatása nem maradhat el.

— De a konszolidáció érdeméből jelentős rész jut a bukaresti és külföldi bankfiókoknak, a Banca Romaneasca, Marinosch és Blanc, Első Magyar Általános Hitelbanknak, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és az Angol-Osztrák Bank helybeli fiókjainak, akik vállaltak dolgoztak a lehetetlen pénzügyi helyzet megváltoztatásán.

— A fentebb említett kamatoknál a nagybankok legkivételesebb esetben sem adnak többet, s amennyiben ez általános-

sá válik, valószínűleg a többi bank is fogja követni a nagybankokat úgy, hogy a kereskedők az új esztendőben lényegesen olcsóbb feltételek mellett fognak kölcsönözni.

— Meg kell jegyezni végül, hogy a nagyváradhoz hasonló szimptomák észlelhetők Temesváron és Brassóban, kisebb mértékben pedig Aradon és Kolozsváron.

Ez az interjú sok reménységgel tölti el, sajnos, sok tisztességes úton, nagy szorgalommal gyűjtött vagyon pusztulása árán kerül vissza régi medrébe a pénzügyi folyamat. Amire nézve ötletemes jegyeznie meg az interjút adó közgazdasági szakember: „azoktól, akiknek pénzük van, azt kérdezhetem: jól enni, vagy aludni akar-

Nézzé meg!

Dayral & Janber Ltd.

London

cég lerakatának kirakatát

Férfi öltöny-szövetek
Átmeneti kabát, dubl.
Téli kabát szövetek
Rövid sport kabát,tra,
Bunda felsőkre
Sport ruhákra
Különböző nadrágra
Fekete és kék szövetek
Női fekete és színes
kabátokra

Maradékban:
gyári áraknál
olcsóbban

Címre ügyelni

Deutsches Postfach

Str. Avram Iancu (v. Kossuth u.) 1

DORIAN FILMSZÍNHÁZ

Ma, szombaton

Maharadzsa győzelme

Kalandor film 6 felvonásban.

A főszerepben:

Luciano Albertini.

PASSAGE MOZGÓSZÍNHÁZ

(volt Vigadó)

Ma, szombaton bemutató

Gyermek sirhanlja

Amerikai dráma 5 felvonásban.

Ezt megelőzi:

Marcia a mindenes

Burleszk 2 felvonásban.

DELAVARE BOR
különlegesség ismét kapható
Goldföder Józsefnél, Regina Maria-tér.

Finomabb angol férfi- és női
szövetek gyári árban
Piegel & Olárynál
színtelenítés árak prima minőségben.

nak-e? Mert a kosztépénzből egy darabig jól lehet enni, de nem tudhatja, melyik nap ébred teljes vagyontalanságra". Sajnos, az utóbbi hónapok során sokkal többen mentek tönkre, mint amennyi a nyilvánosságra került, de a nagy többség okulás és észretérése a pénzügyi helyzet könnyebülését hozza meg karácsonyi ajándéknak.

Bethlen magyar miniszterelnök kihallgatása az Eskütt-perben

Budapestről jelentik: Az Eskütt-ügy mai szennazója Bethlen István miniszterelnök kihallgatása volt. Bethlen István déli tizenkét órákor titkája kíséretében érkezett a tárgyalóterembe.

A miniszterelnök azzal kezdte vallomását, hogy Eskütt létezéséről 1921 januárjában szerzett tudomást. Eskütt akkor a földmívelésügyi miniszteriumban volt s minthogy Bethlennek tudomására jutottak Eskütt kommunai alatti dolgai, egy levélben felhívta a földmívelésügyi miniszter figyelmét arra, hogy Eskütt ügyét vizsgálja be. Eskütt valahogyan ellopta, vagy ellopatta a levelet, azért nem került az szona Nagyvárad Szabó kezeihez.

Eskütt később, amikor a panama folyton vád alá került, ezt a levélvesztést politikum látszatának felkeltésére akarta kihasználni. Hingsuyozta Bethlen, hogy Nagyváradnak fogalma sem lehetett Eskütt panamáiról. Valószínűnek jelentette ki Esküttnek azt a védekezését is, hogy pártkassza céljaira követte el visszaéléseit. Esküttnek hozzá intézett kérdései során mosolyogva cáfolta meg a vádlottak ama állítását is, hogy a kauciót ő tette le erte, majd valótlannak mondta azt is, hogy Eskütt ügyét be akarták szüntetni.

Gaál Endre tana kihallgatása során különben a vádlott Eskütt ugy elragadtatta magát, hogy a tárgyalás előke fogházorokkal kivette.

A szinkör tűzbiztonsága és a Park-szálló építkezése

Waiszlovich Emil, a Park-szálló tulajdonosa a nyáron kétemeletes penzión építtetett a Park-szálló területén. Az épület hátsó fala abba a vonalba esett, amely határvonal a Park-szálló és a Heimann-telek között. A kétemeletes épület már tető alá került, amikor Heymann Béla mérnök a város műszaki igazgatóságához beadványt intézett, amelyben emondta, hogy az új szomszéd-épület mosókonyhájának s klozettjeinek ablakai az ő telkére nyílnak, ezeknek építésére a Park-szálló tulajdonosa engedélyt nem kért s nem kapott. Helyszíni szemle megtartását kérte, mert a telken levő szinkör tűzbiztonsága forog kérdésben, mert ha a Park-szállónak ez a része kigyullad, léghet a szinkör s ha a szinkör leeg, kigyullad a Park-szálló is, mert a tűzfalon nyílások vannak.

Köszeghy József műszaki tanácsos a beadvány beérkezése után megállapította, hogy Waiszlovich Emil szálló-tulajdonos a tűzfalon nyitott nyílásokra nem kért s nem kapott engedélyt. Az építkezési szabályrendelet egyenesen tiltja, hogy a szomszéd telek felé eső tűzfalon ablakot vagy hasonló nyílást létesítsenek, viszont a szabályrendelet s a magánjog szerint saját telken mindenki azt csinálja, amit akar.

Heymann Béla ennek folytán azt kérte a tanácsból, engedje meg neki, hogy saját telkén, a Park-szálló kétemeletes része felől téglafalat emelhesse. A helyzet olyan szokatlan, aminő nem fordult elő, amő a szabályrendeletet Köszeghy József tanácsos hatja végre. Határfalat építettek már eleget, de beépített területen, ahol a szomszédnak már van tűzfala, határfal nem jött szóba, amely határfal az engedély nélkül nyitott ablakokat eltakarná. Így akar védekezni Heymann Béla mérnök az esetleges tűzveszedelem ellen, hogy egy egyszerű téglafalat húzat fel a szomszéd tűzfal mellett.

A városi szabályrendeletnek az a tillo rendelkezése, hogy a szomszéd felől nyílások nem hagyhatók a tűzfalon, arra kényszerítette

az építelőt, hogy a lakások világításáról és szellőztetéséről másképp gondoskodjanak.

A ritka esetre s az érdekeltek között fennálló feszültségre tekintettel Köszeghy József műszaki tanácsos szonnal kitzte a helyszíni szemlét, amelyet azonban akkor nem tarthattak meg. A most megejtett szemlére meghívták dr. Comsia János tiszti főorvost, Serac Aurél tizoltó főparancsnokot és Pópa Mihályt, az előjáróság vezetőjét. A szemlét tegnap délután tartották meg s ennek eredménye szerint határoz a város tanácsa. A szemlén az érdekeltek megjelentek.

Megkezdik a szükség-barakkok építését

A „Nagyvárad” hasábjain hívtuk fel az illetékes fórumok figyelmét arra, hogy a szoborúrnepségek alkalmával beszerzett nagymennyiségű faanyagból építsen a város a kilakoltatottak számára szükség-barakkokat.

A főmérnöki hivatal el is készített egy ilyen tervezetet és egyelőre próbából a Szőlőstúca nyulányánál 12 lakás céljaira szolgáló fűthető fabarakkot fog felépíteni. Az építkezés természetesen a modern hygiéna követelményeinek megfelelően történik s a faházak a téli lakhatás céljaira épp oly megfelelők lesznek, mint a kő- és tégaházak. A faház-építés nem új, például Háromszékben és Csikban a székely lakosság többnyire fából épít fel jó, melegtartó házait. Az építkezés beton-alapon történik és a bordázatot salak-réteggel töltik ki.

A város által felépített lakás mellett hasonlóképpen 16 lakást emel Stern Ödön fatermelő is, a Ferdinand (Rákóczi)-uti 15. számú ház lakóinak, melynek helyén modern bérpalotát emel. Ha az építkezések bevalának, a város még 36 család számára tervez faépületet. A szükség-lakások bevezetésével mód kerül azokra az építkezésekre, amelyeket azért nem lehetett eddig megkezdni, mert a kilakoltatásra ítélt családoknak nem tudtak megfelelő férőhelyet biztosítani.

A szükség-barakkok építése tehát amellet, hogy szociális célt szolgál, kiválóan alkalmas az építkezések előmozdítására. Ezzel csak a lakásinség enyhülne, a rekvirálások válnának mindinkább szükségtelenné ugy, hogy azok a fakeskedők, akikől a város az építkezések kibővítéséhez szükséges faanyagot beszerzi, saját érdekeiket is előmozdítanák az önköltségen való szállítással.

* Új sorsolás. December 6-án lesz a Hegedűs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárának 5-ik sorsolása, melyen öt tárgy lesz kisorsolva. Egy elegáns női modell kalap Klein Simon kalapgyárából (Nagy S.-u. 1.) Megtekinthető a kirakatban. 2. Egy férfi zefiring 2 galónai. mérték után. Fischer. (Szt. László-tér 7.) fehérnemű üzletéből. 3. Három darab fénykép Dajkovits fényképész-nél (Sas-passage). 4. Két üveg Robin likör a Robin Charles likörgyárból. 5. Két havi kölcsönkönyvtár előfizetés.

Titokzatos betörés a Murkás Otthon helyiségeib

Felforgatták az egész irattart, de nem vittek el semmit

Még el sem titt a kommunista plakátok kiragasztásából keletkezett izgalom a mielőző jőzanul vise kedő és gondolkodó nagyváradi munkásság körében és máris egy újabb, titokzatos eset foglalkoztatja a dolgozó tömeget.

Tegnap éjszaka ismeretlen tettesek betörték a Cuza Voda-utcán lévő Murkás Otthonba,

az összes szekrényeket feltörték, az iratok földre dobálták, a pecséteteket kivették. Átkaták a helyiségben található könyveket, bulvár fiókjait felnyitották, mindent elmozdítottak a helyéről, de egyetlen egy tollat sem vittek el.

A Murkás Otthon reggelre ugy néztek ki mint egy feldúlt harctér. A vezetéség azonnal jelentést tett a rendőrségen és a nyomozás vezetését kérték a titokzatos betörők körkérítésére.

HATÁRIDŐ NAPLO és VÁLTÓLEJÁRAT KÖNYV

SONNENFELD R-T
PAPIRÁRUHÁZÁBAN
PIATA REGINA MARIA 3 KAPHATÓ

IXIA

Tudoi akarja, mi a sokat hallott szó: IXIA?
A primadonna így kiált:
Juci, kérem az IXIAT!
Nem mese és nem bebona,
használja civil, katona,
a dandy és a dáma hát,
persze nem használ mást, csak IXIAT.
És sorolhatnám estelig
kik élvezik és szeretik,
diszkrét, izgató s elegáns,
nem is érheti semmi gáncs.
A kölnivizek közi vezet
és ingyen kapnak egy üveget
az összes vásárlók, akik
mától kezdve egy hónapig
felkeresik a „SAVOLYIT”.

Kapható a következő illatokban: Eau de Cologne, Russe, Chypre, Origan, Belles Fleurs

ITT A TÉL

Jövünk az olcsó cipőkkel rövid ideig

November 20-tól kezdve szabott, olcsó árainkkal

15% engedménnyel árusítunk Derby (volt Hungária) Cipőgyár R-t

FIKÓZLETEINK: 1. Bul. Regele Ferdinand 2. Bazárépület.

II. Str. Avram Iancu (Kossuth-utca) 5. Gyárépület.

II. Str. M. Iorga (Zöldfalu-utca)

és megérdemelt sikere volt. Beethoven Rondo

háza matinéi nyujtanak.

Tekintse meg „FOR GENTLEMEN” uri-divat salont
Bimánóczy szálló épület — Külön látványosság —

* MA VAN A TÖREKVÉS-BÁL.

* Az „Astra” erdélyi román irodalmi és közművelődési egyesület oradea-marei fiókja, vasárnap, f. hó 30-án d. e. 11 órakor a vármegyeház nagyertermében az alba-juliai (gyulafehérvári) nagygyűlés 1918 dec. 1. évfordulója alkalmából, főnyes irodalmi és művészi emlékünnepeket rendez, melyre a t. c. hazafias közönséget tisztelettel meghívják. Az elnökség.

* Vasárnap délelőtti szórakozást a gyermekeknek csupán a Dorian-filmszínház matinéi nyújtanak.

* A zsidó Aguda vezetői Nagyváradon. Az Aguda Jiszroel központi, bécsi vezetői: Poppenheim Wolf és dr. Pollák Joel Nagyváradra érkeztek. Céljuk az, hogy itt Erdélyben erősítsék az Agudát. A két kiváló szónok különös súlyt helyez a tóra-alapra és meggyőződésük az, hogy a zsidóságot csak a tóra-alapon álló zsidóság tarthatja fenn.

* Halálozás. Mónus Károlyné szül. Medgyesy Róza 64 éves korában elhunyt. Temetése holnap, vasárnap délután 2 órakor megy végbe madár-utcai gyászházról.

* MA VAN A TÖREKVÉS-BÁL.

* Nem hirdetek öles hasábokon, mindent a vevőimnek juttatok. Bleier csipke, harisnya és kelengye áruháza Sas-pas-sage.

* Szatmári Törökves—Egyetértés bajnoki a Rhédeyben vasárnap 2 órakor.

* Kis lányok, kis fiúk! Ha kedves és szórakoztató filmet akartok látni, gyertek el a vasárnap délelőtti matinéra „A papa kedvence” című Dorian-filmnek a főszerepét játszó a Dorian-filmszínház vasárnap délelőtti fél 11 órakor tartandó matinéjén:

Jackie Logan

* Stern Rózsika a zenei ének egy új csillaga, amely mind szilárdabban fog ragyogni. (Temesvári Zeitung.)

* Meghívó. A Czeire Agudas Jiszroel egyesület az Aguda világszervezet jelenleg Nagyváradon időző két vezető egyéniség, dr. Pollák Joel és Volf Pappenheim tiszteletére szombat este fél 8 órakor Ullmann-palotában levő helyiségében innapi estélyt rendez, melyre az egyesület igen tisztelt tagjait, illetve Várad zsidó ifjúságát ez uton tisztelettel meghívja. Vendégeket szívesen látunk. Elnökség.

* Stern Rózsika egyetlen hegedűkoncertje a Katholikus Körben december 3-án.

* Az arad-bánati kereskedői egyesület köszönete. Megírtuk, hogy dr. Fried János, a Kereskedelmi Csarnok főtitkára, Temesvárott előadást tartott a Vadul Comerciálról. Tegnap a következő levél érkezett dr. Fried János főtitkárhoz:

Mélyen tisztelt Főtitkár úr! Folyó hó 23-iki nagygyűlésünkön a Vadul Comerciálról tartott előadása határtalan tetszésre s meglepetésszerű elragadtatásra talált. Városunkban rég volt alkalmunk ilyen magas színvonalú, akadémiái fejtegetést és ismertetést végighallgatnunk s bátran állíthatjuk, hogy hallgatósága tudásban, látókörben és művelődésben meg gazdagodva, maradandó élménnyel távozott gyűlésünkről. Igaz hálára érezzük magunkat kötelezve, tudva, hogy ezen értékes előadás által szövetségünk fénye igen sokat nyert s ügyünk is nagy lépéssel haladt előre. Kérjük, hogy megfelelő alkalommal is részletesen bennünket kivételes tudása és tehetsége áldásaiban s tartsa meg irántunk érdeklődését és szeretetét.

Mély köszönetünket fejezzük ki nagyrabecsülésünk kifejezésével. Arad, Bánát Kereskedői Egyesületet Szövetsége. Kun Richárd elnök, dr. Böhm Árpád titkár.

* Hubay legjobb tanítványa: Stern Rózsika, Nagyváradra jön.

* F. hó 29-én, szombaton este nagy disznótoros vacsora a Corso étteremben, Körös-utca.

Anghelescu miniszter folytatja tárgyalásait a magyar kisebbség vezetőivel

Bukarestből jelentik: Anghelescu oktatásiügyi miniszter, — amint már a „Nagyvárad” is megírta, — napok óta tárgyal a magyar kisebbség vezetőivel, közöttük Bernády Györggyel, Mailáth Gusztáv Károly püspökkel, Zima Tiborral, dr. Gyárfás Elemérrel. A miniszter a tárgyalás

minden egyes résztvevőjétől becsület-vát tette, hogy senkinek nem mondják mi történt a tárgyaláson. A miniszter megígérte, hogy a tárgyalások befejezése után maga fog részletes felvilágosítást adni sajtónak.

Vita a képviselőházban Jorga egy kijelentése miatt

Bukarestből jelentik: A képviselőház mai ülésén szavazás alá bocsátották Voiculescu képviselő megtámadott román mandátumát és a többség megzavarta azt, így Voiculescu mandátumát elismerték.

Cociatu (erdélyi liberális) a felirati vita során az agrárreformot méltatja, amelynek a régi királyságban szociális, Erdélyben nemzeti szempontból nagy a jelentősége.

Pan Halipa (parasztpárti) emelkedik ezután szólásra, de ekkor a terembe lép Albert Thomas, a francia vendég és őt ünnepli a parlament. Thomast a paraszti

párt nevében dr. Lupu üdvözölte.

Ezután Pan Halipa beszél. Jorga egy mondatát támadja. Jorga úgy azt mondotta, hogy nem dolgoznak az országban.

A beszéd során Michalache és Jorga között élénk vita fejlődött ki.

Rautu Jorgát védi.

Paul Bujor (Rautu felé kiált):

verem a fejét!

Rautu: Én is beverném a magat, de ott nincs mit!

A felirati vita holnap fejeződik.

Marzescu igazságügyi miniszter az utolsó szónok.

* **Telmányi.** A Musica hangversenyei valóságos ünnepnapok a sivar hangverseny-áradatban. Rubinstein, Priboda, Bokor, Kósa után újra egy világnagyság, egy fogalom a zeneélet legtekélyesebb alakja: Telmányi Emil jelenik meg, dec. 1-én a Kath. Kör pódiumán, hogy Nagyvárad intellektuális társadalmának egy feledhetetlen, gyönyörű élményekben gazdag estét ajándékozzon. — Telmányiról bombasztikus frázisokat írni nevetséges lenne, ennél sokkal imponálóbb a befolyásoktól megközelíthetetlen világolapok kritikájának idézése. A Times (London) így ír Telmányiról: Tökéletességig fejlesztett technika. Mi sem jellemzőbb jobban Telmányi magas művészetét, hogy a technika annyira háttérbe szorult a mesterművek belső tartalmának interpretálásában, hogy csak utólag vesszük észre a virtuóz a művészen. Hatálfias műsora a következő: Nardini. Kamaraszonata. Bach: Adagio és Fuga. Bruch: Hegedűverseny, Saint-Saens: Havanaise, Chopin—Telmányi: Prélude, Schumann—Telmányi: Romance, Vieuxtemps: Rondino. A zongorakíséretet Kósa György zongoraművész látja el.

* MA VAN A TÖREKVÉS-BÁL.

* Az „Aviva” kulturstély programja. Óriási érdeklődés előzi meg az Avivák vasárnapi első kulturstélyét. A fáradhatatlan rendezőségnek sikerült Keresztury Sándort megnyerni a prologus megírására. Várad zsidó urasszonyai gazdag és izletes büffével járultak az est anyagi sikerének emeléséhez, melynek egész jövődelme palesztinai földvásárlás céljára lesz fordítva. Közkívátnak tesszünk eleget, mikor az estély teljes műsorát közöljük, mely garantálja, hogy a közönség legkényesebb igényét is kielégíti. Román megnyitó. Irta és elmondja Rotter Sári. Prologus. Irta Keresztury Sándor, előadja Ardos Boriska. Szüret Palesztinában a Kármelen, rendező Alföldy László tánc-táncár. A két vándor, legenda, írta Neményi Endre, előadja Stössel Irénke. A talmudista. Irta Bialik, fordította dr. Patay József.

DEC. 25-ig
szencziós kedvezmény

SZÉKELY

POSZTÓÁRUHÁZBAN SÍR. AVRAM IANCU (KÖSSÉH-U.) 5.

Minden ezer Leien felült vevő egy fin-nadrágra és kettőezer Leien felült vas rő pedeg egy ferli nad-rágra való szövetet kap teljesen ingyen rá-ad-sul.

E kedvező alkalmat ne m-laszz el senki.
Szívesen szobott drák!

előadja Fischer Emil. Leánynező. Irta lak Rudolf, előadja Grün Böske, Fischer Emil, Friedländer Félix. Heydin hegedűkvartett. Játszák Friedmann, Fischer, K. Mancsi és Waldmann. Aktuális strók. Irta Grünberger József és Weisz H. előadja Egri Szerénke. Hegedűszóló. Irta Friedmann Vilmos. Sába királyné-nek fogadása. Táncpantomim. Rencz Alföldy László. A zongorakíséretet V. lerstein Böske látja el. Konferálni Friedländer Félix fog.

* Egyetértés-bál december 6-án d. e. 8 órakor.

* **Hercz Imre vallomása a rendőrségnek.** Napokon át foglalkoztatja a közönséget Hercz Imre szalonnakereskedő ügye. Hercz tegnap a következő vallomást tett a rendőrségnek: A Dácia Banknak mint kináltam a fát, azonban időközben megváltozott a fa-konjunktúra, mert 31 óráért adta tovább a Dácia a fát Magyar-szagra s miután június óta a dollár 240 leire árfolyama leesett 176-ra, nagyon terhes, hogy a Dácia ráfizetett volna exportra s így erőnek-erejével a helyi kárterítést akart. Én nekem akkor, amikor a fát eladtam, meg volt a fedezetem, mert hiszen két előkelő termelő-cégtől volt 1—1 kötése s így ezen kötésekre adtam el én is a fát a Dácia Banknak. Nyáron azonban a termelő cégek nem kaptak elegendő vagont, a szállítás megakadt, időközben a dollár 240 leies árfolyama leesett 176 leire s ez okozta a közöttük kifizetést. Én magam is tovább indítottam a pert a termelő-cég ellen s ez folyamatban van. Azonkívül nekem vannak 2 éves perelt künnlévőségeim s nem tudok pénzemhez jutni, miáltal a gótlóknak egy jelentős része vesztett oda, addig, míg a per lejár. — A Dácia ellenben 2 hét alatt kapott ítéletet s így elemi vagott s most azzal az érveléssel, hogy nem volnék aktív, áll elő: igen ámde 1913 júniusban én aktív voltam, mert hiszen eladott fa ellenértéke a termelő cégek volt, kináltam a Dácia Banknak is, hogy vegye át tőlem a kötést, hiszen így biztos lesz a követelése, de a Dácia Bank csak nyerekedni szeretett volna szállítást nélkül, holott, ha átveszi tőlem a kötést, akkor — ha később is, — de biztosabb hozzájutott volna fájához. A Hitelbank Weisz Frigyes és Vidor Lajos követelésnek csak felerésze terhel engem, más felerésze elhalt feleségem vagyonát terh s így aktivitásom kiszámításánál a tehetételekből cca 600.000 lei leütendő, vagy az összes terhek igyelembe jönnek, ezek az egész ingatlan teljes értéke jönne figyelembe, azonkívül az összes peresített künnlévőségeim is, miáltal a mérleg végére ményében javamra billen.

„Hummi haszfűző és trükkö melltartó”
Kesztenbaum Juliska fűzőter-
ben Ferdinánd király (Rákóczi) ut.

„Isztviselőnök figyelmébe! Köpeny,
szövet és bársonyruhák izléses
munkák készítenek, kétszeri lefizetésre is.
H. W. Ritz Jenő nőiszabó, str. Saguna,
Karcinus-utca 16. szám.

Ormontrei rend birtokainak kisajátítási ügye

A remonirei-rendnek Biharmegyében igen
nagy birtokai voltak Asszonyvásárra, Kö-
nyváradszentnánra, Almamező és Ha-
mező községek határában.

A birtokot mint holtkezi földet egy a
bíró, mint a megyei agrárbizottság teljes egé-
sen ismételtette.

Asszonyvásárra a rend volt gazdatisztje
mire megvásárolt a birtokból 150 hold-
ból azonban a megyei bizottság Dénes
népessé száz holdat hagyott meg és men-
te a rend részére a betárlatokon kívül har-
madikát.

A megyei bizottság ezen határozata ellen
gazdatiszt és a premonirei rend is re-
szelvet adtak be a bukaresti legfőbb
bizottsághoz. Dénes azzal indokolja ké-
relmét hogy a volt gazdatisztnek a törvény is-
melt területet engedélyezett, a rend pedig
határozta, hogy két rend-áza van és így
termine, hanem hatvan hold földet igényel.

A kérdést intézett a megyei agrárbizott-
ságnak a bukaresti Comitétel Agrárhoz abban az
értelmében, hogy az almamezői, valamint a
hamezői bányák műfa és a rend tártifa
területének kielégítésére az ottani erdősé-
g mennyi területet hagyjon meg. Erre még
napig sem érkezett válasz Bukarestből.

Dénes és a rend revizió kérvénye ügyé-
ben a megyei agrárbizottsághoz most
az Agrár-Comitétel Agrárhoz. Utasít-
ta a megyei bizottságot, hogy a törvény ér-
telmeben, tekintettel arra, hogy ugyanazon bir-
tok egy részében levő birtokáról van szó,
az ügyeket egyesítsék és így döntsenek
a kisajátítások, illetve a birtokrész meg-
tartás ügyében.

A megyei agrárbizottság most megvárja,
hogy az erdőügyben tett kérdésekre válasz ér-
kezzék, ezután egyesíti az összes iratokat és
döntést hoz.

Megnyit! Főrizs és Társa Megnyit!

Új modern cipő szalonja
Merdul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 23. szám
Majuk férfi és női luxus cipők készítését a
legjobb kivitelben. Javításokat gyorsan eszközölnek

gyekek figyelmébe!

Kosztümök és köpenyek
legdivatosabb
készítése már 950 leitől

Isz Károlynál Str. Alexandrii
Teleki-u. 15.

ÉPSÉG HIBÁT tökéletesen eltávo-
lítottatja, archa-
izált, szeplőt, szemölcsöt végleg, uőnyomok
től. D. Sternberg He'len kozmetikai in-
stéban, Mária Kályné (Bémer)-tér 3. I. em.

Prelem! Női és férfi
Harisnyák,
Keztyük
NEUMANN
Leszállított ol-
csó árakkal.

Sada General Moşoiu (Kerfi-utca) 1. szám

Brüder és Katz
uriszabók

Strada Avram Ianku 11. SZ.
(Kossuth Lajos-utca)

Mindazoknak, akik a benntüket ért
súlyos csapásban fájdalomukat jöleső
részvételükkel enyhíteni igyekeztek, ez-
után mondunk halás köszönetet

özv. Kertész Józsefné
és gyermekei

TÖZSDE

Zürich, november 28. Nyitás: Ber-
lin 10 0-a 123'40, Newyork 518, London
2400, Páris 2760, Prága 1555, Budapest
0.0069 fél, Bukarest 270, Bécs 0.0073.

Bukarest, november 28. Zárlat.
Devizák: Páris 1050, London 916, New-
york 195, Róma 860, Zürich 38 egyenl., Bécs
27 háromn., Prága 590.

Valuták: Font 895, frank 1050, svájci
36, líra 840, dinár 265, dollár 192 fél, osz-
trák 27, magyar 26, szokol 560.

Zürich, november 28. Zárlat: Ber-
lin 10 0-a 123 háromn., Amsterdam 209,
Newyork 518, London 2400, Páris 2775,
Milánó 2248, Prága 1565, Budapest 0.0069
fél, Belgrád 750, Varsó 100, Bukarest 265,
Bécs 0.0073.

Budapest, november 28. A pénteki
értéktőzsde zárata: Angol-Magy. 47 fél,
Osztr. H. 283, Allamv. 500, Pesti Hazai
3660, Borsodi szén 112, Globus 50, Ganz-
Vill. 1480, Rössemann 70, Goldberger 214,
Cukor 2580, Villányi 54, Neuschloss 31,
Zabolai 61, Magy. H. 518, Salgó 573, Mer-
cur 11, Első Bp. gőz 146, Kőszén 3300,
Fegyver 1020, Láng 114, Schlick 54, Műtr.
157, Gummi 300, Guttman 860, Ofa 602
fél, Zentárosk. 160, Leszám. 73, Rima 132,
Keresk. B. 1250, Boccsini 1125, Urikányi
965, Ganz-D. 2650, Lipták 19 fél, Teudloff
62, Karton 116, Georgia 410, Lignum 50,
Nasici 2375, Tröszt 162.

Budapest, november 28. A pénteki
gabonátőzsde: Piac üzletlen. Tiszavidéki
buza 462—465, morzsolt tengeri 235—245,
Takarmányárpa 400—420, sörárpa 480—
500, zab jóm. 385—390 ezer korona.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szombat d. u.: Casanova oleső helyárrakkal. fél-
nég órai kezdettel.

Szombat este: Meghalok utánad, ujdonság más-
sodszor, bérleten kívül.

Vasárnap d. u. fél három órakor: Sztambul ró-
zsája, Bihari Sándorral, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap d. u. 5 órakor: Antónia, mérsékelt
helyárrakkal.

Vasárnap este fél 9 órai kezdettel: Meghalok
utánad, ujdonság harmadszor, bérleten kívül.

Hétfo: Meghalok utánad, ujdonság negyedszer,
A) bérlet.

— Meghalok utánad. A legösszintébb siker je-
gyében zajlott le tegnap este Kálmán Andor és
Györi Emil nagyszerű operettjének, a Meghalok
utánadnak a bemutató előadása. Ebben a nem
mindennapi sikerben igen nagy része van a pom-
pás szöveggönyvnek, a melódikus muzsikának és
az elsőrendű előadásnak. A közönséget állandó
derűségben tartották az egészséges humorral tar-
sított jelenetek és a kitűnő pattogó zeneszámokat
már a premieren együtt énekelte a nézőtér a mű-
vészekkel. Rendkívül tetszetek a táncok, amelye-
ket kivétel nélkül meg kellett ismételni. A kitűnő
operett szombat és vasárnap bérletszünetben, hét-
főn A) bérletben kerül színre Biczó Margittal, Bar-
na Sárival, Rohonczyval, Biharival és Sóssal a fő-
szerepekben.

— Délutáni előadások. Szombat délután oleső
helyárrak mellett a Casanova operett kerül szí-
re fél 4 órai kezdettel Biczó Margittal, Barna Sárival,

Beteg Bóvivel, Gróf Lászlóval, Rohonczyval, Stollé
és Sóssal a főszerepekben. Vasárnap délután két
előadás lesz. Fél 3 órakor Bihari Sándor fellépé-
vel Sztambul rózsája, 5 órakor pedig Jósika Mi-
civel a címszerepben az Antónia megy. Ez a két
délutáni előadás mérsékelt helyárrak.

A december 5-iki dívatrevü jegyeit szom-
baton reggel kezdi árusítani a nappali pénztár.

MOZI

„A maharadzsa győzelme” a Do-
rian filmszínházban. A változatos és iz-
galmas kalandor-drámák legjobbjai közé
tartozik a „Maharadzsa győzelme” című
érdekesítő dráma, melynek a főszerepét
a kalandor-filmek kedvenc hőse Luciano
Albertini alakítja. Egy világhírű szálló-
dában egy nagy ékszerlopás történet és e-
tolvajlással Morsul indiánust gyanúsítják
meg. Börtönbe kerül, onnan megszökik és
itt kezdődik a ritkán látott izgalmas kalandor
hajsza. Az előadások ma, szombaton 3,
5, 7 és 9 órakor kezdődnek. A 3 órás elő-
adás mérsékelt helyárrak.

— Apolló-mozgó. Az általánosan
megnyilvánult óhajnak kíván az Apolló
igazgatósága eleget tenni akkor, amikor a
kitűnően sikerült Ferdinánd király szobrá-
nak leleplezési ünnepélyéről történt felvé-
teleket még a mai napon peregetti, módot
nyújtva a film megtekintésére azoknak,
kik eddig akadályozva voltak ennek meg-
tekintésében. Ugyanekkor az „Egy üzlet,
két főnök és 3 feleség” című, zsánerben
legjobb vígjáték-számmal jön. E film ezen
a címen Pesten és Európa többi metropo-
lisaiban is leirhatatlan sikerrel ment hete-
ken keresztül. A vígjáték az amerikai üz-
leti életből meríti érdekes tárgyát s az új-
világ pénzhajászó, bussinesz-manjeinek
különös életét vetíti elénk a legjellegesebb
rendezői fogásokkal. A darab szereplői
egy-egy válogatott amerikai filmmű-
vészek, akik hamisíthatatlan szellemben
játszák végig nehéz szerepeiket. Elsősor-
ban Barney Bernandot kell megemlítenünk,
aki valóban elérhetetlen tökéletességgel
alakítja meg karakterisztikus szerepét.

— „Gyermekek sirhantja” a Passage
(volt Vigadó) mozgószínházban. Egy iz-
galmas amerikai film kerül ma, szombaton
bemutatóra a Passage mozgószínházban.
Egy amerikai házaspárnak gyönyörű
egyetlen leánya van, akit szülei különös
szeretettel vesznek körül. A férfi a megél-
hetésért küzd, addig a felesége a nagy vá-
ros életében keres szórakozást. A gyermek
beteg lesz és az asszony ahelyett, hogy
mellette maradna, egy álarcos-bálba megy
és ezen éjjel a gyermek meghal. A házas-
társak el akarnak válni és elosztják a va-
gyont, azonban egyet nem tudnak felosz-
tani: a gyermek sirhantját. Az izgalmas
drámát megelőzi egy kétfelvonásos vígjá-
ték: „Marsca, a mindenes”. Helyárrak a
Passage-mozgószínházban a régiék marad-
tak. Előadások kezdete fél 4, fél hat, fél 8
és negyed 10 óra. A fél 4 óras előadás mér-
sékelt helyárrak.

INGYEN

kap minden vevő november 20-
20-tól december 24-ig

egy üveg Ixia, Chypre
vagy Origan kölnivizet

a SAVOLY
ILLATSZERTARBAN.

A legkisebb havi
költség 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy adó
vessző betű

HÁZASSÁG

Házasságkötései ügyben méltóságos bizalommal Faragó Jenő budapesti irodájához fordulni, nel díjtalan felvilágosítással szolgálnak. Faragó, Budapest, Népszínházutca 11. sz. Cégjelzéstelen levelezés. Összekötései: Romániából, Széchenyiből, Jugoszláviából, Magyarországból. 32

Lapunkban megjelent jellegű házassági hirdetésekért is díjtalan felvilágosítást ad Faragó budapesti házassági irodája, Népszínházutca 11. sz. 33

Aroapolásra használja az Agi oremet, mo yti arboré szep, tiszta és tde lesz. — Kapható drogériákban és illatszertárakban. Főlerakat: Diana-gyógyászati Oradea-Mare.

LAKÁS

Központban külnbejárattal butorozott szoba azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 834

Butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. 841

2 szoba fogműteremnek alkalmas helyen sürgősen keresztek. Cim a kiadóban. 829

ELLÁTÁS

Jo kóser názi kósi kapható. Kivánságra házhoz hordva Brüderné, Strada Arany János-utca 4. szám.

Alkalmazás

Könyvelőné levetet k. Cim a kiadóban. 845

Kitűnő főzőnő, fiatal, felvétetik 3 tagu családdhoz, azovaleány mellé. Str. Ep. Ciorogariu (Uri-u.) 15. sz. Marion. 831

Intelligens leány gyermek mellé ajánl kózik, taxaristást is vállal. Cimet a kiadóba kér. 835

Szakácsnő els. jére, szobaleány 15 re felvétetik. Str. Ep. Pável-utca 13. 842

Videki vegyesáru kereskedésbe keresek fiatal segédet azonnali belépésre. — Romanul tudó előnyben. Kohn Pal G nta. 843

Adás-Vétel

Horog Ferenc összes műveit, a Klasszikus Regénytar összes kötetit megvételre keresem. Cim: Hegedűs Hirlapiroda. 802

Vendéglő italmérési joggal, beköltözhető lakással, hazzal együtt eladó. Cim kiadóhivata ban. 815

Egy alig használt képosztó belésti, gummikezekü fé federes hintó és egy két üléses coupé eladók. Cim a kiadóban. 815

Hármas Wertheim cassa, vaspién, tizedes mérleg olcsón eladók. Vértess. Str. Milaria (Pece-utca) 12. sz. 828M

Tágas, modern pince központban kiadó. Ért kezni Hillinger Testv. Bőrfar. 836

ELSZAKITHATATLAN

KÉR MUNKÁS, VASZON ES SZÓVET RUHAK
"INDUSTRIA" RUHAUZEUM
ORADEA-MARE, CALEA VICTORIEI No. 1.

Modern ház, beköltözhető 3 szobás lakással eladó. Str. Lakatos utca 22. 823

Szalon garniura és hencserek eladók Str. Episc. Ciorogariu (Uri-u.) 2. Karpitosnal. 837

Különfélék

Elvesszett a Hatlyu utcától a Teleky utcai zárdag 22 drb enyveshat fénykép kaucsugra felragasztva B. megta álót kéri jutalom ellenében a kiadóba hozza be. Ny

Köleszkönyvtár előfizetés lehet ócska kiolvasott könyvvel ellenében a Hegedűs Hirlapirodában. 730

ÉRTESITEM a t. vevőimet, hogy bőrüzletemet és cipőfelsőrész készítő műhelyemet dec. 1-én Str. Vlahuta (Szt. János-utca) 30. (volt Misiczi-féle heviség) megnyitom. — Szíves pártfogásukat kérem. GELBER JENŐ.

ELADÓ

félház beköltözhető lakással a központban 140.000 leiert. Nagykor-ka mu vidéki fizethet 0/00 árban, azonnal eloglalható, kedvező fizetéssel Modern új magánház, 3 szoba fürdőszobával azonnal beköltözhető 430 000 lei. — Értekezni lehet Oláh Lajossal, Str. Axente Severu (Bem-utca) 6

Urhölgyek

kinek nincs még divatos télikabátja, kosztümje, vagy elegáns estélyi bál ruhái, csak bizalommal Fülöp Dániel angol francia noiszabóságát keresse fel Strada Vlahuta (Szent János-utca) 12. sz.

ESŐERNYŐ

legolcsóbb a készítőnél

ROSENBERG TESTVÉREK

N. Jorga (Zöldfa-utca) 8. — Behurás gyorsan készül

Megérkeztek

a legújabb képkeretek és képkeretlecek. — Üveg és porcellán áruk legolcsóbb beszerzési forrása

Blau Dezső

Str. Alexandri (Teleki-utca) 35.

Saját készítésű

Cipők 600 Lei

míg a készlet tart.

Gáll cipész, Reg. Ferd. 7a.

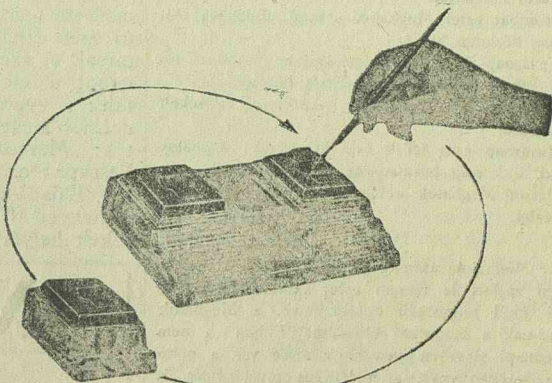
ÜGYTISZTÍTÓ
BÁTOR ÉPÜLET
SZÍNHÁZOLDAL
ELVÁLLAL
RUHAÜGYTISZTÍTÁST ES
VASALÁST
BORGOS SÁMUEL

Ruhafestés minden színben.

LE "PLUM'NETT"

az állandóan zárt amerikai

TÉNTATARTÓ

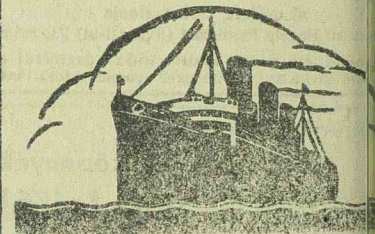
Kizárólag:

SONNENFELD R.-T.

Oradea-Mare, Piața Regina Maria No. 3.

papíráruházában kapható.

HAMBURG-AMERIKA LINE UNITED-AMERICAN LINE

Rendszeres és direct összeköttetés minden gyorsgőzösainkkal

Hamburgból

Sürgőncim:

Lazarovitz

Dél-Amerikába

Canadába

Észak-Amerikába

Cuba — Mexikóba

Afrikába,

Nyugat-Indiába

Lloyd 2307

Díjmentes felvilágosítást ad a Nagyváradiai vezérképviselet

LAZAR H. LAZAROVITZ

Timisoara Str. Mercy 2. — valamint fiók

București, Calea Crivetei 183.

Cernăuți, Str. Regina Maria 9.

Arad, Str. Eminescu 12.

Oradea-Mare, Piața Mihai Viteazul 5.